

11. Ke, H., Wu, Y., Huang, H., & Chen, Z. (2018). Optimal pricing decisions for a closed-loop supply chain with retail competition under fuzziness. *Journal of the Operational Research Society*. (Vol. 69). Issue 9, 1468-1482 [in English].
12. Xu, P. J., Barnes, J. M., Choe, E. M., Syed, J. R., & Siddiqui, S. A. (2019). Variability of Retail Pricing of Generic Urologic Medications in a Major US Metropolitan Area. *Urology*. (Vol. 125), 29-33 [in English].
13. Sallivan, M., & Jedkok, D. (2004). *Marketing v roznichnoj trgovle [Retail Marketing]*. (Trans.). L. Nikitina (Ed). SPb.: Neva [in Russian].

УДК 658:338.246

JEL Classification: A14; B10; M20

DOI: [http://doi.org/10.31617/visnik.knute.2021\(137\)08](http://doi.org/10.31617/visnik.knute.2021(137)08)**BOGMA Olena,**

Doctor of Sciences (Economics), Associate Professor,
Professor at the Department of Economics and Business Finance
Kyiv National University of Trade and Economics
19, Kioto str., Kyiv, 02156, Ukraine

E-mail: o.bogma@knute.edu.ua
ORCID: 0000-0002-5637-6010

SILAKOVA Hanna,

Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Economics and Business Finance
Kyiv National University of Trade and Economics
19, Kioto str., Kyiv, 02156, Ukraine

E-mail: h.silakova@knute.edu.ua
ORCID: 0000-0002-8083-5600

ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНТЕРЕС ПІДПРИЄМСТВА В КОНЦЕПЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Розглянуто підходи вітчизняних і зарубіжних науковців до трактувань поняття "економічний інтерес підприємства", що дало змогу виявити п'ять основних наукових підходів до визначення об'єкта дослідження. На підставі проведеного аналізу уточнено визначення економічних інтересів підприємства в концепції економічної безпеки. Систематизовано базові сутнісні характеристики поняття "економічний інтерес підприємства" та охарактеризовано їх зміст.

Ключові слова: економічна безпека, економічний інтерес підприємства, потреба, мотив, благо, носій інтересів, економічні відносини.

Постановка проблеми. Забезпечення необхідного і достатнього рівня економічної безпеки є однією з найбільш актуальних проблем для будь-якого підприємства, у тому числі і для вітчизняних суб'єктів господарювання.

З урахуванням положень наукових праць [1; 2] економічна безпека підприємства трактується як стан захищеності його економічної системи та економічних процесів, що забезпечує можливості попередження виникнення, мінімізації та подолання наслідків дії внутрішніх

© Bogma O., Silakova H., 2021

ISSN 1727-9313. ВІСНИК КНТЕУ. 2021. № 3 ===== 107

та зовнішніх загроз, здатність максимально ефективно реалізувати пріоритетні економічні інтереси в умовах мінливості зовнішнього середовища господарювання з використанням наявного ресурсного потенціалу й резервів стійкості та самовдосконалення.

В науковій економічній літературі трактування господарських інтересів ототожнюється з трактуванням економічних інтересів. Тому для обґрунтування сучасної концепції економічної безпеки підприємств в подальшому викладенні матеріалу будемо використовувати поняття "економічний інтерес підприємства".

Таким чином, доцільно встановити теоретичну сутність поняття "економічний інтерес підприємства" для формування й наукового обґрунтування сучасної концепції економічної безпеки підприємств (ЕБП) в Україні як обов'язкової умови забезпечення стабільних умов життєдіяльності й стійких темпів розвитку вітчизняних суб'єктів господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним аспектам забезпечення й обґрунтування понятійного апарату ЕБП приділено значну увагу вітчизняними й зарубіжними науковцями, з-поміж яких слід виокремити В. Адаменка, Г. Блакиту, Д. Белла, З. Варналія, О. Гребешкову, Т. Зубко, Г. Клейнера, В. Кредісова, Е. Лібанову, О. Матусову, К. Фень та ін. [1; 2]. Теоретико-методичні аспекти визначення економічних інтересів підприємства розглядали у своїх працях такі науковці, як: Т. Андреева, В. Будник, А. Кірік, Ю. Лозова, Є. Міщук, А. Михайлов, Н. Новікова, Т. Сак, В. Смесова, А. Філіпченко, Н. Чернецова та ін. [3–5].

Попри вагомість наукового внеску зазначених науковців на сьогодні теоретичний базис для формування концепції ЕБП в Україні потребує більш детальних досліджень, зокрема, в площині наукового обґрунтування змісту основних елементів досліджуваної дефініції, одним з яких є економічний інтерес підприємства (ЕІП).

Метою статті є уточнення змісту поняття "економічний інтерес підприємства" в теорії економічної безпеки та систематизація основних сутнісних характеристик досліджуваної дефініції.

Матеріали та методи. Питання теоретичного обґрунтування сутності поняття "економічний інтерес підприємства" базуються на таких загальнонаукових та спеціальних методах пізнання, як: історичний, абстрактно-логічний та порівняння – під час розгляду сутності об'єкта дослідження. Для визначення сутнісних характеристик дефініції "економічний інтерес підприємства" використано методи аналізу і синтезу, аналогії, системного підходу. Для формулювання висновків застосовано метод теоретичного узагальнення.

Результати дослідження. В сучасній концепції ЕБП, яка визначає стратегію, тактику й механізм її забезпечення, важливе місце належить розумінню сутності понять "загроза" та "інтерес" (рис. 1).

максимально повного задоволення економічних потреб підприємства. У такому разі, наприклад, економічним інтересом суб'єкта господарювання треба вважати необхідність максимізації ефективності використання економічних ресурсів для вирішення визначених завдань. Проте таке розуміння дефініції "економічний інтерес" більше визначає конкретні дії чи методи забезпечення реалізації інтересів підприємства в економічній сфері, що, як вбачається, не є обґрунтованим.

Досить поширеним у повсякденному житті та науковій літературі є розуміння *інтересу як певного матеріального (нематеріального) блага*, на що вказує вислів "який мені з того зиск?". Так, наприклад, економічний інтерес розглядається як "вигода або користь окремої особи чи певної сукупності осіб, які протиставлені вигоді та користі інших осіб" [8] або трактується як "вигода, що реалізується суб'єктом у процесі господарської діяльності. Економічному інтересу властива відособленість, тобто одержання певної вигоди одним учасником або групою учасників" [9, с. 60]. Проте, якщо ЕП розуміти як певне благо, користь, вигоду, це упускає той факт, що діяльність підприємства може бути спрямована не лише на отримання економічної вигоди, а й, виходячи з принципів соціальної відповідальності бізнесу, має забезпечувати реалізацію суспільно корисних і значущих напрямів, максимізацію корисності для всіх зацікавлених сторін: персоналу, споживачів, акціонерів, територіальної громади тощо. Відтак, поняття благо, вигода, користь в економічному процесі можна використовувати в контексті суспільної вигоди, тобто в цьому випадку акцент зміщується з економічної в соціальну площину. Таким чином, виникає можливість розглядати економічні інтереси підприємства як певне благо, але з обов'язковим акцентом на його соціальному змісті, тобто його трансформації в суспільну, державну та індивідуальну вигоду.

Щодо визначення змісту поняття "економічний інтерес" як *потреби відповідного суб'єкта*, то прихильники цього підходу вважають, що інтереси являють собою "усвідомлену потребу існування різних суб'єктів..." [10, с. 397], "економічну форму прояву потреб відповідних суб'єктів, яка обумовлює цілеутворення..." [4, с. 136]. Зауважимо, що при розгляді інтересу як системи відповідних потреб виникає проблема досить частого ототожнення дефініцій "інтерес" та "потреба". Попри синонімічність цих термінів слід відзначити існування відмінності між цими поняттями, яке виявляється в тому, що потреба – це потреба суб'єкта в тому, що становить необхідну умову його існування, тоді як інтереси спрямовані не стільки на предмети потреб, скільки на ті суспільні умови, які роблять більш-менш доступними ці предмети, вони визначаються становищем різних суб'єктів у суспільстві [11]. *Потреби* пов'язані з матеріальними й нематеріальними продуктами, *інтереси* обумовлені місцем суб'єкта в системі економічних відносин [12, с. 131, 137]. Відповідно, функцією інтересу є визначення характеру змін об'єктивного світу, функцією потреб – цілеспрямованість інтересів, на чому й наголошує, наприклад, В. Смесова, відзначаючи, що "економічний

інтерес є соціально-економічною атракцією і спрямованістю суб'єкта щодо задоволення потреб в економічних і соціальних благах, зміст яких розкривається через його економічні прагнення та економічні інтеракції (дії, зв'язки, відносини) на основі механізму економічного вибору" [5, с. 44]. Також слід враховувати, що потреба виступає загальною для всіх форм матерії категорією, тоді як інтерес властивий лише соціальному життю. В цілому не можна погодитися, що інтерес суб'єкта виникає в разі наявності певної необхідності, таким чином, розкриття сутності економічних інтересів підприємства через систему потреб є цілком обґрунтованим та має право на існування.

Прихильники четвертого підходу вважають, що *економічні інтереси являють собою* "форму прояву економічних відносин, форму прояву відносин власності (відносини власності можуть бути провідними, визначальними стосовно економічного інтересу)" [13, с. 47], "динамічну систему економічних відносин, обумовлених відносинами власності щодо задоволення матеріальних та духовних потреб суб'єкта, групи, суспільства загалом" [14], "узагальнюючу форму прояву виробничих відносин і притаманних їм економічних суперечностей" [15, с. 35]. Тобто в цьому випадку йдеться про вираження економічного інтересу через взаємодію системи потреб одних суб'єктів із системою потреб інших суб'єктів, що є складовою третього підходу, адже виникнення потреб, які формують економічний інтерес та змушують суб'єктів господарювання шукати варіанти його задоволення, обов'язково передбачає взаємодію з іншими суб'єктами господарювання. Таким чином, ці відносини є похідними від системи потреб, які є первинними та виражають суть економічних інтересів. Отже, розгляд ЕП лише як форми прояву економічних відносин не дає можливості розкрити сутність досліджуваного поняття.

І, нарешті, прихильники п'ятого підходу розглядають *економічний інтерес як спонукальний мотив чи стимул господарської діяльності суб'єктів*: "це реальний, зумовлений відносинами власності та принципом економічної вигоди мотив і стимул соціальних дій щодо задоволення динамічних систем індивідуальних потреб" [3] або "це спонукальний мотив діяльності, який сполучує потреби зі способом їх задоволення – з виробництвом" [16, с. 28]. Цілком погоджуємося з тим, що ЕП є одним з найпотужніших чинників мотивації дій окремих носіїв таких інтересів чи їх груп, оскільки саме економічні інтереси породжують мотиви, які, у свою чергу, спонукають до здійснення відповідних дій, відтак, цей підхід є обґрунтованим. Проте в такому разі визначається не сама сутність економічного інтересу, а лише породжена потребою мотивація, за якої активність носія економічних інтересів виникає саме як реакція на необхідність задоволення існуючих у нього потреб, що не зовсім правильно.

У цьому дослідженні ми дотримуємося точки зору, згідно з якою *реалізація ЕП обумовлена об'єктивною необхідністю задоволення відповідних за своєю глибиною та складністю економічних потреб,*

тобто безпосередньо залежить від рівня їх задоволення, іншими словами поділяємо точку зору прихильників третього підходу.

Визначення сутності економічного інтересу є одним з найбільш дискусійних питань, яке обговорюється та не знаходить остаточного вирішення вже багато століть. При цьому мотивом економічної діяльності виступає саме інтерес, оскільки, як наголошує В. Радаєв, при виникненні стимулу у вигляді натурального або грошового блага економічний суб'єкт прораховує можливі наслідки передбачуваної дії, оцінюючи передусім такі фактори: відносну корисність одержуваного блага, нагальність своєї потреби в ньому та масштаб витрат (часу, грошей та інших ресурсів), необхідних для отримання блага [17]. Проте, крім цих двох факторів, економічні суб'єкти оцінюють ще й такі: обсяг можливих збитків, розмір втраченої вигоди, очікуваний рівень рентабельності. Враховуючи як основні ті фактори, що виділяє В. Радаєв, площина економічного інтересу охоплює такі напрями, як максимізація корисності кожного бажаного блага або мінімізація витрат, необхідних для його отримання, які, зрештою, забезпечують економічному суб'єкту оптимізацію набору бажаних благ. Це твердження цілком можна застосувати й до дефініції економічної безпеки підприємства, адже будь-який суб'єкт економічних відносин прагне до її максимізації.

Попри дискусію науковців – представників різних наукових шкіл і течій, яка триває вже декілька сторіч, більшість учених виявляють єдність поглядів на те, що *економічні інтереси підприємства*: є рушієм соціально-економічного розвитку підприємства; залежать від особливостей соціально-економічних відносин у країні та виступають їх проекцією; завжди мають ознаки суб'єктності, адже інтерес не може існувати відокремлено від свого носія, яким є окреме підприємство; виникають у разі наявності у підприємства певної потреби, що є базисом відповідного інтересу; безпосередньо залежать як від умов, в яких відбувається господарська діяльність підприємства, так і від особливостей соціальних відносин у суспільстві.

Таким чином, доцільно покласти в основу трактування дефініції "економічний інтерес підприємства" найбільш поширений *третій підхід* до його розуміння. При цьому потрібно враховувати, що економічні інтереси являють собою реальну мотивацію діяльності підприємства, спрямованої на задоволення саме усвідомленої в інтересі потреби, адже без чіткого усвідомлення потреб у формі визначених інтересів поведінка їх носіїв перетворюється на стохастичний, безсистемний набір дій.

Враховуючи зазначене, ЕПП варто розглядати як усвідомлені їх носіями потреби, які, як вони вважають, можуть бути задоволені завдяки господарській діяльності та спонукають їх до прямого чи опосередкованого впливу на складові внутрішньої економічної системи з метою отримання певної вигоди.

Запропонована дефініція відображає основні сутнісні характеристики об'єкта дослідження (*рис. 3*).

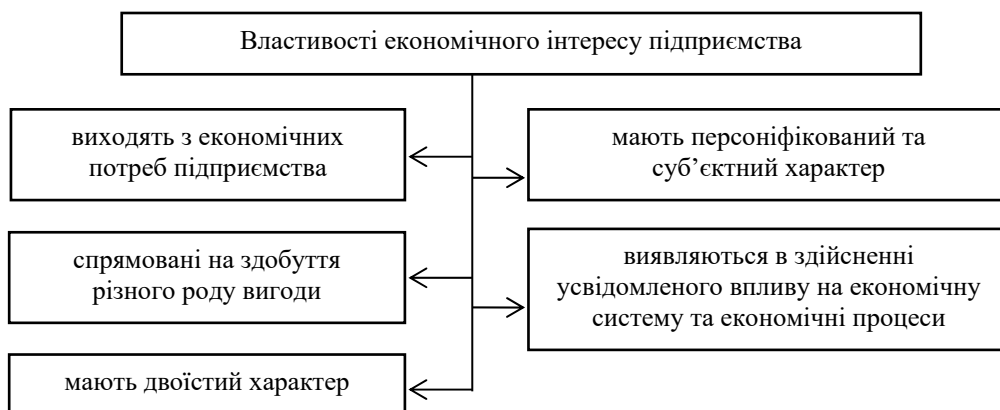

Рис. 3. Основні сутнісні характеристики дефініції "економічний інтерес підприємства"

Джерело: побудовано авторами.

У цілому побудова сучасної концепції економічної безпеки неможлива без дослідження сутності та властивостей економічних інтересів підприємства, які являють собою одне з базових понять теорії економічної безпеки.

Висновки. Дослідження термінологічної бази формулювання ЕП дало змогу встановити наявність різноманітних підходів до трактування змісту вказаного поняття за відсутності єдиного загальноприйнятого визначення. Відтак, запропоновано розглядати економічні інтереси підприємства, виходячи з усвідомлення їх носіями власних економічних потреб.

Уточнене визначення економічних інтересів підприємства відображає основні сутнісні характеристики об'єкта дослідження, відповідно до яких ЕП:

- є формою прояву економічних потреб підприємства;
- пов'язані з відповідними учасниками економічних відносин, тобто економічний інтерес завжди має свого носія – конкретне підприємство;
- спрямовані на здобуття соціальної, економічної, політичної та інших видів вигоди;
- виявляються в тому, що бажання реалізації економічних інтересів обумовлює вплив на економічну систему й економічні процеси;
- мають двоїстий характер: з одного боку, підприємства як носії економічних інтересів є самостійними і незалежними, з іншого – економічні інтереси суб'єктів господарювання є взаємопов'язаними і залежними один від одного, враховуючи існування тісних взаємозв'язків між підприємствами у процесі реалізації ними економічних відносин, що надає можливість розглядати ЕП як комплексну систему.

Перспективою подальших досліджень є побудова класифікації економічних інтересів підприємства в концепції економічної безпеки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Blakytka G., Matusova O., Lanovska M, Adamenko V. Integral assessment of business environment security. *Problems and Perspectives in Management*. 2017. Vol. 15. P. 280-292. (Scopus).
2. Zubko T. The diagnosis of economic security of the enterprise. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2019. № 6 (128). С. 85-92. DOI: [http://doi.org/10.31617/visnik.knute.2019\(128\)08](http://doi.org/10.31617/visnik.knute.2019(128)08).
3. Кірік А. В., Буднік В. А. Узгодження інтересів стейкхолдерів транспортних підприємств. *Ефективна економіка*. 2017. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5945>.
4. Міщук Є. В. Економічні інтереси підприємства та його стейкхолдерів у контексті їх економічної безпеки. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Вип. 2 (70). С. 132-138.
5. Смесова В. Л. До питання визначення категорії "економічні інтереси". *Стратегія економічного розвитку України*. 2018. № 42. С. 38-48.
6. Милевский С. С. Личные экономические интересы в информационной экономике: автореф. дис. ... канд. экон. наук / 08.00.01 "Экономическая теория". Кострома, 2012. URL: <http://library.ksu.edu.ru/autoreferat/2012/milevskiSS.pdf>.
7. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы. Электронная библиотека iknigi.net. 2011. URL: <http://iknigi.net/avtor-evgeniy-ilin/32357-motivaciya-i-motivy-evgeniy-ilin/read/page-20.html>.
8. Интерес. Энциклопедический словарь Брокгауза и Ефрона: в 86 т. (82 т. и 4 доп.). СПб., 1890–1907 гг. 659 с.
9. Мельник С. І., Горбан І. М., Цуп М. Ю. Сутність і класифікація національних економічних інтересів. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2014. № 1. С. 57-66. Серія економічна.
10. Ляшенко О. М. Піраміда ефективності взаємоузгодження інтересів як інструмент вимірювання економічної безпеки підприємства. *Формування ринкової економіки: зб. наук. праць. Спецвипуск: Економіка підприємства: теорія і практика*: в 2 ч. Ч. II. Київ: КНЕУ, 2008. С. 396-401.
11. Юрій М. Ф. Людина і світ: монографія. Київ: Дакор, 2006. 460 с.
12. Венедіктова І. В. Методологічні підходи до співвідношення понять "інтерес" і "потреба" при визначенні юридичної категорії "охоронюваний законом інтерес". *Проблеми цивільного права*. 2011. № 3 (66). С. 129-137.
13. Кальсин А. Е. Экономические интересы и налоговая мотивация в системе государственного регулирования экономики. *Теоретическая экономика*. 2012. № 1. С. 46-54.
14. Діденко О. М. Теоретичне дослідження науково-методичних підходів до дослідження сутності поняття "економічний інтерес". *Науковий вісник Демократичне самоврядування*. 2013. Вип. 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2013_12_33.
15. Новікова Н. Л. Системне дослідження гносеології економічних інтересів. *Бізнесінформ*. 2012. № 11. С. 33-35.

16. Михайлов А. М., Андреева Т. А. Реализация экономических интересов участников внешнеэкономической деятельности с использованием маркетинговых исследований. *Вестник Самарского государственного экономического университета*. 2014. № 4. С. 26-30.
17. Радаев В. В. Хозяйственная мотивация и типы рациональности. *Социологический журнал*. 1997. № 1–2. С. 183-200.

Стаття надійшла до редакції 18.03.2021.

Bogma O., Silakova H. Economic interest of an enterprise in economic security concept.

Background. Ensuring the necessary and sufficient level of economic security is one of the most important issues for any enterprise. The conceptual bases of the theory of economic safety of the enterprise defines the strategy, tactics and mechanism of its maintenance, so it is very important to understand the essence of "economic interest" concept.

The **aim** of the article is to clarify the content of the "economic interest of the enterprise" concept and systematize the main essential characteristics of the definition.

Materials and methods. The questions of theoretical substantiation of the research object are based on general and special methods of cognition such as historical, abstract-logical and comparative. Methods of analysis and synthesis, analogies, system approach are used as a concept to determine the essential characteristics of the definition of "economic interest of the enterprise". Method of theoretical generalization and formulation of deductions have been used to draw conclusions.

Results. Studies of the terminological principles of determining the economic interest of the enterprise have established a large number of scientists' opinions on the content of this concept. They are grouped into five main approaches – the appropriate goal; certain material (non-material) good; the need or system of needs of the entity; expression of relations between the respective subjects; motivation and stimulus of the subject. Therefore, it is proposed to consider the economic interests of the enterprise, based on the awareness of their carriers of their own economic needs. The study clarified the main essential characteristics of "economic interest of the enterprise" the concept, which includes the fact that economic interests are a form of manifestation of economic needs; personalized and subjective nature of economic interests; focus on obtaining various benefits; awareness of the impact of media on the economic system and economic processes; dual nature of economic interests.

Conclusion. We clarified the definition of economic interests of the enterprise. It is proposed to consider the concept as the perceived needs of their carriers, which can be met through economic activities and encourage them to influence directly or indirectly the components of the domestic economic system in order to obtain certain benefits.

Keywords: economic security, economic interest of the enterprise, need, motive, benefit, carrier of interests, economic relations.

REFERENCES

1. Blakytta, G., Matusova, O., Lanovska, M & Adamenko, V. (2017). Integral assessment of business environment security. *Problems and Perspectives in Management*. (Vol. 15), 280-292 [in English].
2. Zubko, T. (2019). The diagnosis of economic security of the enterprise. *Herald of National University of Trade and Economics*. (Vol. 6 (128) [in English].
3. Kirik, A. V. & Budnik, V. A. (2017). Uzghodzhennia interesiv steikkholderiv transportnykh pidpriemstv [Coordination of interests of stakeholders of transport enterprises]. *Efficient economy*. (Vol. 12). Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5945> [in Ukrainian].

4. Mishchuk, Ye. V. (2019). Ekonomichni interesy pidpriemstva ta yoho steikkholderiv u konteksti yikh ekonomichnoi bezpeky [Economic interests of the enterprise and its stakeholders in the context of their economic security]. *Problems of system approach in economy*. (Vol. 2 (70), 132-138 [in Ukrainian].
5. Smiesova, V. L. (2018). Do Pytannia vyznachennia katehorii "ekonomichni interesy" [The question of defining the category of "economic interests"]. *Strategy of economic development of Ukraine*. (Vol. 42), 38-48 [in Ukrainian].
6. Milevskiy, S. S. (2012). Lichnyye ekonomicheskiye interesy v informatsionnoy ekonomike [Personal economic interests in the information economy]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kostroma. Retrieved from <http://library.ksu.edu.ru/autoreferat/2012/milevskiSS.pdf> [in Russian].
7. Ilin, E. P. (2011). Motivatsiya i motivy [Motivation and motives]. Elektronnyaya biblioteka iknigi.net. Retrieved from <http://iknigi.net/avtor-evgeniy-ilin/32357-motivatsiya-i-motivy-evgeniy-ilin/read/page-20.html> [in Russian].
8. Interes [Interest]. Entsiklopedicheskiy slovar Brokgauza i Efrona. 82 t. SPb., 1890–1907 [in Russian].
9. Melnyk, S. I., Horban, I. M. & Tsup, M. Yu. (2014). Sutnist i klasyfikatsiia nationalnykh ekonomichnykh interesiv [The essence and classification of national economic interests]. *Scientific Bulletin of Lviv State University of Internal Affairs. The series is economic*. (Vol. 1), 57-66 [in Ukrainian].
10. Liashenko, O. M. (2008). Piramida efektyvnosti vzaiemouzghodzhennia interesiv yak instrument vymiriuvannia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva [Pyramid of efficiency of mutual coordination of interests as the tool of measurement of economic safety of the enterprise]. *The formation of a market economy: a collection of scientific papers. Special issue: Economics of the enterprise: theory and practice*. P. II. Kyiv: KNEU [in Ukrainian].
11. Iurii, M. F. (2006). Liudyna i svit [Human and world]. Kyiv: Dakor [in Ukrainian].
12. Venediktova, I. V. (2011). Metodolohichni pidkhody do spivvidnoshennia poniat "interes" I "potreba" pry vyznachenni yurydychnoi katehorii "okhoroniuvanyi zakonom interes" [Methodological approaches to the relationship between the concepts of "interest" and "need" in determining the legal category of "legally protected interest"]. *Problems of civil law*. (Vol. 3 (66), 129-137 [in Ukrainian].
13. Kalsin, A. E. (2012). Ekonomicheskiye interesy i nalogovaya motivatsiya v sisteme gosudarstvennogo regulirovaniya ekonomiki [Economic interests and tax motivation in the system of state regulation of the economy]. *Theoretical economics*. (Vol. 1), 46-54 [in Russian].
14. Didenko, O. M. (2013). Teoretychne doslidzhennia naukovo-metodychnykh pidkhodiv do doslidzhennia sutnosti poniattia "ekonomichnyi interes" [Theoretical study of scientific and methodological approaches to the study of the essence of the concept of "economic interest"]. *Scientific Bulletin Democratic Self-Government*. (Vol. 12). Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2013_12_33 [in Ukrainian].
15. Novikova, N. L. (2012). Systematic study of the epistemology of economic interests [Systematic study of the epistemology of economic interests]. *Businessinform*. (Vol. 11), 33-35 [in Ukrainian].
16. Mikhaylov, A. M. & Andreyeva, T. A. (2014). Realizatsiya ekonomicheskikh interesov uchastnikov vneshneekonomicheskoy deyatel'nosti s ispolzovaniyem marketingovykh issledovaniy [Realization of the economic interests of participants in foreign economic activity using marketing research]. *Samara State Economic University Bulletin*. (Vol. 4), 26-30 [in Russian].
17. Radayev, V. V. (1997). Khozyaystvennaya motivatsiya i tipy ratsionalnosti [Economic motivation and types of rationality]. *Sociological journal*. (Vol. 1–2), 183-200 [in Russian].